

**М. С. Вашуленко
Н. А. Васильківська
С. Г. Дубовик**

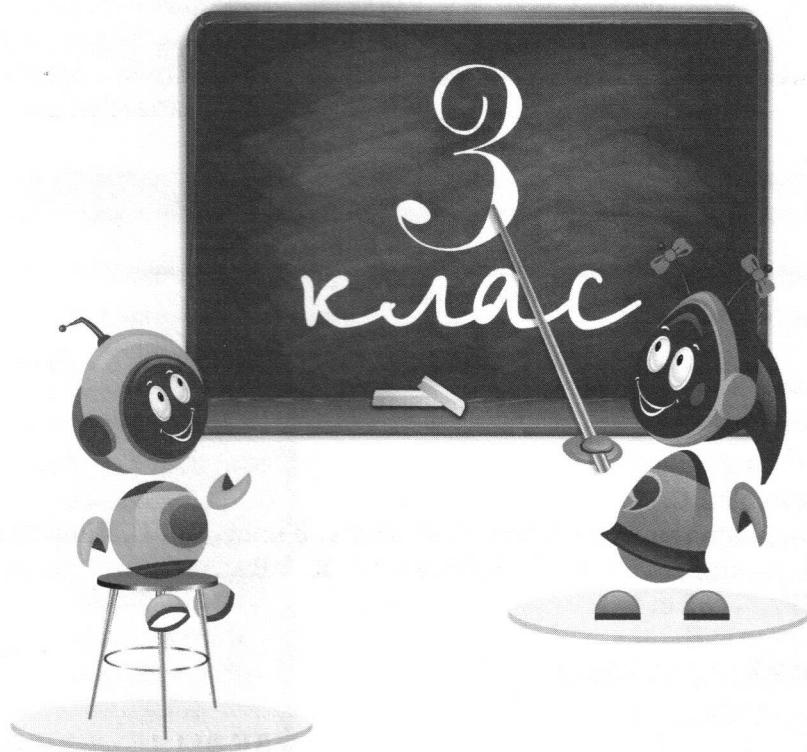
УКРАЇНСЬКА МОВА У СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

З КЛАС

**М. С. ВАШУЛЕНКО,
Н. А. ВАСИЛЬКІВСЬКА,
С. Г. ДУБОВИК**

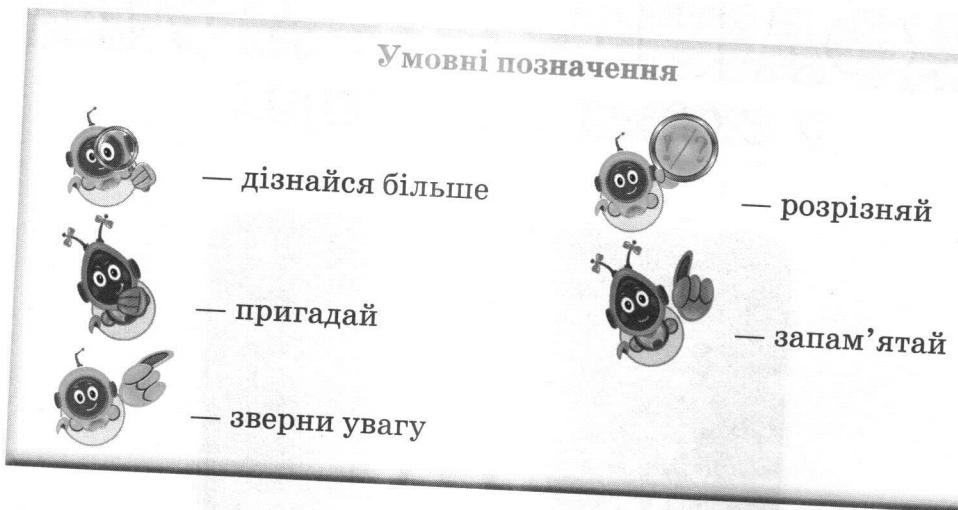
УКРАЇНСЬКА МОВА У СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Київ
Видавничий дім «Освіта»
2017

УДК 811.161.2(075.2)
ББК 81.2Укр-9
В23

Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах
комісією з педагогіки та методики початкового навчання
Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України
(лист Інституту модернізації змісту освіти від 29.08.2016 № 2.1/12-1

Вашуленко М. С.
B23   Українська мова у схемах і таблицях. 3 клас / М. С. Вашуленко, Н. А. Васильківська, С. Г. Дубовик. — К. : Видавничий дім «Оса», 2017. — 32 с.

ISBN 978-617-656-689-2.

УДК 811.161.2(075.2)
ББК 81.2Укр-9

ISBN 978-617-656-689-2

© Вашуленко М. С., Васильківська Н. А., Дубовик С. Г., 2016
© Видавничий дім «Освіта», 2017

Зміст

МОВА І МОВЛЕННЯ	3
Усне і писемне мовлення	3
Культура усного і писемного мовлення.....	4
Культура спілкування	5
Слова ввічливості	5
ТЕКСТ	6
Типи текстів	6
Будова тексту	8
Побудова тексту-розповіді.....	8
Побудова тексту-опису.....	8
Побудова тексту-міркування	9
АБЗАЦ. ПЛАН	9
РЕЧЕННЯ	10
Розповідні, питальні і спонукальні речення. Неокличні і окличні речення 10	10
Звертання	11
Члени речення	11
З'язок слів у реченні	12
СЛОВО. ЗНАЧЕННЯ СЛОВА.....	14
Пряме й переносне значення слів	14
Однозначні й багатозначні слова	15
Слова, близькі за значенням (синоніми)	15
Стійкі сполучення слів (фразеологізми)	15
Слова, які звучать і пишуться однаково.....	16
Слова, протилежні за значенням (антоніми)	16
БУДОВА СЛОВА	17
Закінчення слова	17
Основа слова. Частини основи	18
Споріднені слова. Корінь слова.....	18
Споріднені (спільнокореневі) слова.....	19
Спільнокореневі слова і слова, близькі за значенням.....	19
Спільнокореневі слова і форми слова	19
Чергування голосних звуків [о], [е] з [і] у коренях слів	20
Чергування приголосних звуків у коренях слів.....	20
Вимова і правопис слів із ненаголошеними [е], [и], що перевіряються наголосом	20
Вимова і правопис слів із ненаголошеними [е], [и], що не перевіряються наголосом	21
Вимова і правопис слів із дзвінкими та глухими приголосними звуками .	21
Явища заміни глухих приголосних дзвінкими	22
Префікс. Правопис префіксів	22
Апостроф після префіксів.....	24
Суфікс.....	24

ЧАСТИНИ МОВИ.....	24
Загальне поняття про частини мови	24
ІМЕННИК	25
Загальне поняття про іменник	25
Власні й загальні іменники	25
Іменники — назви істот і неістот.....	25
Рід іменників	26
Змінювання іменників за числами	26
Відмінки іменників.....	26
27	27
ПРИКМЕТНИК	27
Загальне поняття про прикметник	27
Змінювання прикметників	28
ДІЄСЛОВО	28
Загальне поняття про дієслово.....	28
Змінювання дієслів за часами.....	29
Дієслова, що означають завершену і незавершену дію	29
Написання не з дієсловами	30

Навчальне видання

ВАШУЛЕНКО Микола Самійлович,
ВАСИЛЬКІВСЬКА Надія Адамівна, ДУБОВИК Світлана Григоріївна

**УКРАЇНСЬКА МОВА У СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ
З КЛАС**

Редактор Ю. Б. Баранова

Технічний редактор Л. І. Алєніна

Коректор Л. В. Горич

Комп'ютерна верстка К. П. Мирончик

Формат 70x100 $\frac{1}{16}$. Ум. друк. арк. 2,59. Обл.-вид. арк. 2,38.
Наклад 5030 пр. Зам. № 7-01-2507.

ТОВ «ВИДАВНИЧИЙ ДІМ «ОСВІТА»

Свідоцтво «Про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції»
Серія ДК № 5081 від 13.04.2016 р.

Адреса видавництва: 04053, м. Київ, вул. Обсерваторна,25.
www.osvita-dim.com.ua

Віддруковано у ПРАТ «Харківська книжкова фабрика “Глобус”»
61052, м. Харків, вул. Різдвяна, 11.

Свідоцтво ДК № 3985 від 22.02.2011 р.
www.globus-book.com